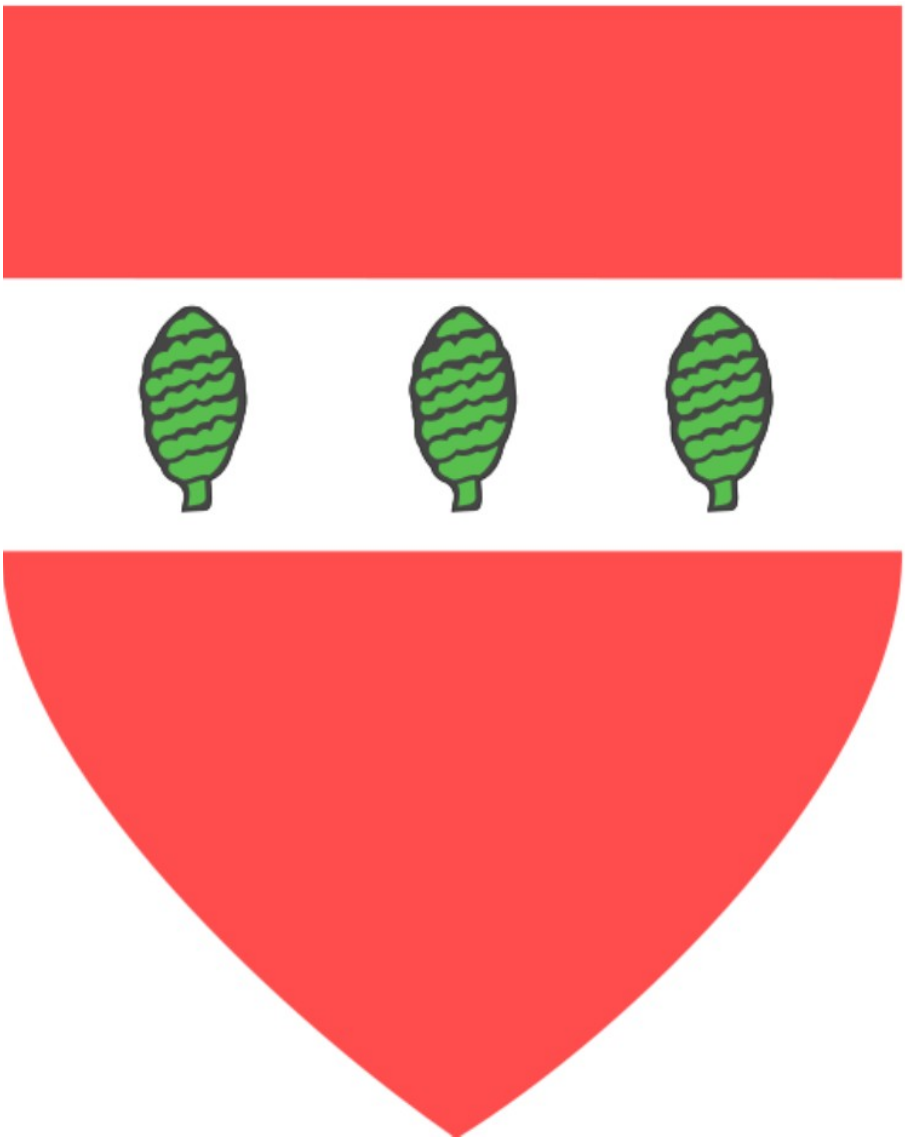
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

W SZTUMIE ZA ROK 2017

Sztum, kwiecień 2018r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadania w ramach czterech podstawowych obszarów swojej działalności: pieczy zastępczej, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Ponadto realizowano programy PFRON pn.: „Aktywny samorząd" i „Program wyrównywania różnic między regionami III" oraz projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej pn.: „Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno-zawodowa".

FUNKCJONOWANIE JEDNOSTKI

Na funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w roku 2017 wydatkowano **436 565,52zł,** w tym 344 666,34zł, na wynagrodzenia osobowe i pochodne, na odpis ZFŚS 10 663,03zł oraz 81 236,15zł na wydatki rzeczowe.

Zatrudniano 11 osób:

- 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 1 pracownika socjalnego,
- 1 pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych,
- 1 specjalistę ds. pracy z rodziną,
- 1 referenta ds. „Aktywnego Samorządu",
- 1 referenta ds. organizacyjno- kadrowych,
- 1 referenta ds. świadczeń,
- 1 głównego księgowego,
- 1 kierownika.

Ponadto zatrudniano 6 osób na umowy zlecenia: 1 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, 1 psychologa, 1 doradcę prawnego, 1 informatyka, 1 sprzątaczkę i 1 pracownika gospodarczego.

W 2017 roku średnie miesięczne wynagrodzenie w PCPR wyniosło 2.690,00zł brutto.

W ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017- asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej" pozyskano dotację celową w wysokości 60.188zł na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; co stanowiło 58% ogółu wynagrodzenia koordynatorów.

Otrzymano również dotację na dofinansowanie dodatku dla pracownika socjalnego w wysokości 2 400zł, co stanowiło 80% wypłacanego dodatku.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka

Zgodnie z obowiązującymi przepisami formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

a) spokrewniona,

b) niezawodowa,
c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
2) rodzinny dom dziecka.

Tabela poniżej przedstawia strukturę ilościową rodzin zastępczych w latach 2016-2017 (stan na 31 grudnia)

Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych		Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	
	2016	**2017**	**2016**	**2017**
Rodziny spokrewnione	36	37	46	51
Rodziny niezawodowe	27	26	46	42
Rodziny zawodowe	10	10	40	44
Rodziny specjalistyczne	2	2	5	5
Rodziny pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	2	2	3	3
Rodzinne domy dziecka	2	2	13	11
Razem	79	79	153	156

Jak wynika z zebranych powyżej danych na terenie naszego powiatu 47% ogółu rodzin stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie, bądź rodzeństwo. Następnie rodziny zastępcze niezawodowe (33%), czyli wujostwo lub osoby obce. Rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka stanowią 20% wszystkich rodzin.

Ilość rodzin zastępczych w roku sprawozdawczym kształtowała się na poziomie roku poprzedniego, natomiast o niewiele zwiększyła się ilość dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2017r. w rodzinnej pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym zostało umieszczonych 16 dzieci, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych 8 dzieci.

Ponadto 2 dzieci, w związku z rezygnacją z pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Na proces usamodzielnienia przeszło 9 dzieci z rodzin zastępczych i 6 z placówek.

W roku sprawozdawczym 13 dzieci z rodzin zastępczych powróciło do rodziców biologicznych, w tym w wyniku wniosku PCPR 5 rodzin zostało rozwiązanych przez sąd. Natomiast z Domów dla Dzieci 2 dzieci zostało umieszczonych w spokrewnionej rodzinie zastępczej, a 3 powróciło do domu rodzinnego.

Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota:

- 660zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

- 1000zł miesięcznie- w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

W 2017 roku 27 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej posiadało orzeczenie o niepełnosprawności.

Na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wydatkowano:

- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinach zastępczych – 1 687 369,90zł,
- na pomoc miesięczną dla dzieci w rodzinnych domach dziecka – 148 583,38zł,
- na jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka – 15 400,00zł,
- na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka–15 000,00zł,
- na jednorazową pomoc losową – 6 680,00zł,
- na przeprowadzenie remontu lokalu mieszkalnego – 2 612,90zł,
- na utrzymanie lokalu rodzinnych domów dziecka – 29 806,54zł,
- na prowadzenie rodzin zawodowych, rdd oraz finansowanie osób do pomocy (wynagrodzenia) – 472 174,48zł,
- dodatek wychowawczy 500+ - 770 041,05zł, koszty obsługi 500+ 1% - 7 778,00zł (zadanie zlecone, dotacja).

Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie 638 decyzji administracyjnych. Decyzje wydane przez Kierownika Centrum dotyczyły:

- z zakresu funkcjonowania pieczy zastępczej - 510 decyzji,
- w sprawie ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej – 128 decyzji.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na podstawie porozumień między powiatami

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie realizuje porozumienia zawierane pomiędzy Powiatem Sztumskim a innymi powiatami, z których pochodzą dzieci umieszczone na naszym terenie oraz porozumienia dotyczące dzieci z naszego powiatu umieszczone na terenie innych powiatów.

Na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 15 dzieci z innych powiatów. Odpłatność z tego tytułu wyniosła 186 286,90zł. 6 dzieci z terenu

powiatu elbląskiego przebywało w Domu dla Dzieci w Szropach, 3 dzieci z terenu powiatu malborskiego i 1 dziecko z terenu powiatu ostródzkiego przebywało w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu, odpłatność wyniosła 320 977,37zł. Natomiast 19 dzieci z terenu powiatu sztumskiego przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenach innych powiatów, wydatki wyniosły 196 879,24 zł.

Partycypacja gmin w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30%- w drugim roku pobytu dziecka, 50%- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Dochody otrzymywane z tego tytułu przedstawia poniższa tabela.

Gmina	**Kwota**	**Ilość dzieci**
Sztum	87 258,61zł	24
Dzierzgoń	154 090,45zł	37
Mikołajki Pomorskie	5 032,08zł	4
Stary Targ	61 873,23zł	12
Stary Dzierzgoń	123 368,20zł	21
Razem	**431 622,69zł**	**98**

Wsparcie rodzin zastępczych

1. Grupa wsparcia

W 2017r. prowadzone były zajęcia mające na celu zwiększenie kompetencji i umiejętności wychowawczych w formie grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Zajęcia odbywały się raz w miesiącu po 3 godz. W spotkaniach brało udział średnio 10 osób miesięcznie.

2. Szkolenia dla rodzin zastępczych

Na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród rodzin zastępczych dotyczącej potrzeb szkoleniowych w roku sprawozdawczym odbyły się następujące szkolenia:

1) Szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze. W szkoleniu wzięło udział 10 osób, w tym 2 osoby z terenu innych powiatów, 5 osób otrzymało kwalifikacje.
2) Szkolenie dla rodzin zastępczych, którego tematem było: „wsparcie dziecka w procesie usamodzielnienia". W szkoleniu uczestniczyły 22 osoby.

3) Szkolenie dla rodzin zastępczych, którego tematem była: „komunikacja z dzieckiem w okresie dojrzewania, sprawiającym trudności wychowawcze". W szkoleniu uczestniczyło 16 osób.

3. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla dzieci z rodzin zastępczych

W 2017r. PCPR współfinansowało psychoterapię dziecka z zaburzeniami zachowania oraz diagnozę FAS w Centrum Psychiatrii w Elblągu. Wsparciem objęto 6 dzieci. Ponadto psycholog zatrudniony na umowę zlecenie w PCPR udzielał porad rodzinom zastępczym oraz pracował z dziećmi umieszczonymi w pieczy.

4. Pozostałe działania na rzecz integracji rodzin zastępczych i ich wychowanków

- Dnia 03.06.2017r. w Mikołajkach Pomorskich odbył się Powiatowy Dzień Rodziny, zorganizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie, GOPS Mikołajki Pomorskie, GOPS Stary Dzierzgoń, MOPS Dzierzgoń oraz GOK Mikołajki Pomorskie.

Impreza odbyła się na stadionie w Mikołajkach Pomorskich. Tematyką spotkania były: promocja rodzicielstwa zastępczego oraz integracja środowiska lokalnego. Organizatorzy w programie dla uczestników zaplanowali m.in. gry i zabawy rodzinne, występy artystyczne dzieci i młodzieży. Imprezę uświetniały zabawy i gry dla dzieci zorganizowane przez animatorów z Nibylandii z Prabut oraz występ teatrzyku dla dzieci. Każde dziecko biorące udział w zabawach otrzymało drobny upominek. Uczestnicy Powiatowego Dnia Rodziny mogli skorzystać z przygotowanych na tę uroczystość specjałów, takich jak: lody, popcorn, wata cukrowa, gofry, kiełbasa z grilla oraz ciasta domowego wypieku rodzin zastępczych. Podczas uroczystości wręczono rodzinom zastępczym z długoletnim stażem wyróżnienia za trud ich pracy.

- Młodzież wraz z rodzicami zastępczymi brali udział w Pomorskim Pikniku Zawodowym organizowanym w Gdańsku przez Wojewodę Pomorskiego, Marszałka Województwa Pomorskiego oraz Fundację Program Pomocy Pierwsza Praca. PCPR zapewnił transport.

- Odbyły się również dwie wycieczki zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie dla dzieci, do Miasteczka Westernowego w Grudziądzu oraz do Kina w Sztumie. W okresie zimowym odbył się kulig dla dzieci i rodzin zastępczych.

Współpraca z jednostkami oświatowymi

W roku sprawozdawczym współpracowano ze szkołami, głównie poprzez pozyskiwanie opinii dotyczących dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wspólny udziału pedagogów i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w Zespole ds. oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej.

Ponadto w listopadzie zorganizowane zostało szkolenie dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego. Tematem szkolenia było: „Strategie komunikacyjne w pracy

koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystenta rodziny. Rozpoznawanie zagrożeń – diagnoza i wczesna interwencja w przypadkach przemocy domowej". W szkoleniu uczestniczyło 20 osób.

2. Usamodzielnianie pełnoletnich osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze

Po uzyskaniu pełnoletności osoby opuszczające rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo - wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc ta jest realizowana poprzez pracę socjalną, pomoc pieniężną i rzeczową oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

Osoby, o których mowa wyżej zostały objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie wspólnie z wychowankami i ich opiekunami opracowywał indywidualne programy usamodzielnienia.

W roku 2017 pomoc na kontynuowanie nauki wypłacono łącznie 31 osobom, w tym z rodzin zastępczych 25, z placówek opiekuńczo – wychowawczych 5 wychowankom oraz z młodzieżowego ośrodka wychowawczego 1 osobie. Udzielono pomocy pieniężnej na usamodzielnienie łącznie 12 wychowankom, w tym 7 z rodzin zastępczych, 5 z placówki. Zagospodarowanie w formie rzeczowej otrzymało łącznie 9 osób, 6 z rodzin zastępczych, 3 z placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Wypłacone świadczenia z tytułu usamodzielnienia w roku 2017

Lp.	Forma pieczy	Formy pomocy			
		Usamodzielnienie	Kontynuowanie nauki	Zagospodarowanie w formie rzeczowej	Razem
1	Rodziny zastępcze	25 570,50	101 157,07	12 441,00	139 168,57
2	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	26 400,00	68 941,30	4 500,00	99 841,30
3	MOW/MOS	0,00	6199,20	0,00	6199,20
Razem :		51 970,50	176 297,57	16 941,00	245 209,07

3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie powiatu sztumskiego funkcjonują dwie całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, Dom dla Dzieci w Szropach oraz Dom dla Dzieci w Dzierzgoniu.

Placówki dysponują łącznie 28 miejscami. Na dzień 31 grudnia 2017r. w Domu dla Dzieci w Szropach przebywało 10 dzieci (w tym 3 wychowanków MOW), w wieku od 10 do 21 lat. Natomiast w Domu dla Dzieci w Dzierzgoniu przebywało 13 dzieci, w wieku od 5 do 23 lat.

Do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano w 2017 roku 11 dzieci.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie wychowanka w placówkach obliczone na podstawie art. 196 ust 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2017r., wynosiły 3 491,39 zł, zgodnie z Zarządzeniem Nr 6/2017 Starosty Sztumskiego z dnia 02.03.2017r. opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE

W 2017 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie na podstawie postanowień sądowych i wskazań Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie skierowało 10 nieletnich do młodzieżowych ośrodków wychowawczych, w tym 2 wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz 1 wychowanka rodziny zastępczej.

Ponadto 2 osoby skierowano do młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Punkt Interwencji Kryzysowej

Zadaniem Punktu Interwencji Kryzysowej jest udzielenie poradnictwa i wsparcia, osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie następujących form pracy z klientem:

1. porady i konsultacje psychologiczne – porady i konsultacje mogą być jednorazowe lub rozłożone na etapy, mogą dotyczyć problemów przemocy, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, osobistych itp.
2. Poradnictwo prawne – porady i konsultacje, pomoc w wypełnianiu dokumentów, pisaniu pism, wniosków i podań.
3. Poradnictwo socjalne – prowadzone przez pracownika socjalnego Centrum.

Osoby korzystające z punktu to przede wszystkim kobiety, które są ofiarami przemocy

domowej, często doświadczają realnego zagrożenia życia lub zdrowia.

W 2017r. w Punkcie Interwencji Kryzysowej udzielono następującej pomocy:
- 7 porad socjalnych,
- 40 porad psychologicznych,
- 52 porady prawne,
- założono 2 Niebieskie Karty.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany był również program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc. Odbyło się 15 spotkań grupowych, w miesiącach listopad- grudzień.

Cele szczegółowe programu:
zmiana zachowań przemocowych na konstruktywne z poszanowaniem praw i uczuć innych, zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie, nabycie umiejętności reagowania bez przemocy w sytuacjach konfliktowych i stresujących, kształtowanie umiejętności wychowawczych w relacji z dzieckiem bez użycia przemocy, uzyskanie informacji o możliwości korzystania z działań pomocowych, interwencyjnych, prawnych, psychologicznych itp.

W zajęciach brało udział 5 osób. W trakcie realizacji są spotkania indywidualne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie współpracuje ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Kobiet w Trudnej Sytuacji Życiowej Junona z/s w Kwidzynie, które prowadzi na terenie powiatu sztumskiego Centrum Usług Socjalnych „Dom kobiet" w Piekle, które dysponuje miejscami noclegowymi i pomocą specjalistów. Celem Stowarzyszenia jest m.in. niesienie różnorodnych form pomocy kobietom i ich dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. W związku z powyższym w razie konieczności udzielenia schronienia jest możliwość uzyskania pomocy w/w Stowarzyszenia. Osobę potrzebującą pomocy kieruje odpowiedni ze względu na miejsce zamieszkania ośrodek pomocy społecznej, który ponosi odpłatność za pobyt.

DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA, PROGRAMOWA

PROJEKT „Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno-zawodowa na lata 2016- 2018".

W projekcie *„Mobilny i aktywny kapitał ludzki w powiatach malborskim i sztumskim – aktywizacja społeczno-zawodowa"* w roku 2017 r. brało udział 12 uczestników zrekrutowanych w roku 2016 r oraz 20 uczestników zrekrutowanych w roku 2017. Były to osoby z niepełnosprawnością o stopniu znacznym i umiarkowanym w wieku aktywności zawodowej.

Na początku roku odbyły się warsztaty motywacyjne "Trening umiejętności społecznych" dla 12 uczestników projektu, dla których zapewniono catering. Wyżej wymieniona grupa uczestniczyła również w indywidualnych poradach psychologicznych. 3 uczestników projektu zostało skierowanych na zabiegi rehabilitacyjne. 2 uczestników projektu uczęszczało na szkolenie zawodowe – kurs komputerowy. 6-miesięczny staż zawodowy realizowany był przez 3 uczestniczki projektu.

Odwołując się do grupy zrekrutowanej w roku 2017 (20 uczestników) podział ze względu na płeć uczestników projektu wyglądał następująco: 12 kobiet oraz 8 mężczyzn.

Pierwszy etap projektu dotyczył ustalenia ścieżki reintegracji dla 20 uczestników. W związku z tym odbywały się spotkania z psychologiem oraz doradcą zawodowym, którzy opracowywali indywidualną ścieżkę reintegracji społeczno – zawodowej dla każdego beneficjenta projektu.

Etap drugi – ścieżka aktywizacji osób niepełnosprawnych PCPR. Uczestnicy projektu brali udział również w zajęciach edukacyjnych, pt. „Warsztat papieru czerpanego oraz tworzenie kartek metodą scrapbooking" prowadzonych w Sztumskim Centrum Kultury w Sztumie, które odbyły się 26 czerwca 2017 r. Na przełomie lipca i sierpnia odbywały się takie warsztaty jak "ABC poszukiwania pracy". Uczestnicy podczas szkolenia mieli zapewniony catering oraz materiały warsztatowe. Celem szkolenia było zdobycie wiedzy na temat mechanizmów działania rynku pracy. W warsztatach uczestnicy projektu uzyskali wiedzę na temat źródeł informacji o ofertach pracy oraz instytucjach rynku pracy. Zapoznali się z prawem pracy oraz dowiedzieli jak rozwinąć własny biznes. W wyżej wymienionych miesiącach odbywały się również warsztaty motywacyjne "Trening umiejętności społecznych" dla całej grupy. Następnie uczestnicy brali udział w indywidualnych poradach psychologicznych. 12 osób uczestniczyło w turnusie rehabilitacyjnym w różnych miastach Polski, natomiast 7 uczestników brało udział w rehabilitacji zdrowotnej. Odwołując się do kwestii zawodowej, 7 uczestników projektu dostało się na 6-miesięczny staż zawodowy na terenie powiatu sztumskiego.

Na powyższe zadania wydatkowano w roku 2017 kwotę 157 195,86 zł (w tym ze środków unijnych 136 070,93 zł), wkład własny jednostki to 3 746,93 zł oraz PFRON 17 378,00 zł (turnusy rehabilitacyjne i Aktywny samorząd).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiat Sztumski 2016- 2021

W 2017 roku realizowano „Strategię rozwiązywania problemów społecznych Powiat Sztumski 2016- 2021". Strategia określa 5 celów strategicznych, tj.: bezpieczne, przykładne i szczęśliwe środowiska rodzinne; wsparcie, integracja i kontrola środowisk zastępczych; seniorzy i niepełnosprawni- samodzielni, zintegrowani i aktywni; aktywność zawodowa mieszkańców kluczem do poprawy sytuacji materialnej i społecznej; dorośli, młodzież i dzieci wolne od uzależnień. Działania w ramach celów realizowane są na bieżąco przez PCPR, jednostki pomocy społecznej z terenu powiatu sztumskiego, organizacje pozarządowe, Policję i inne instytucje działające w ramach pomocy dziecku i rodzinie.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2016- 2018

Zgodnie z Uchwałą Nr XXI/22/2016 Rady Powiatu Sztumskiego z dnia 24.06.2016r. przyjęto „Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Sztumskim na lata 2016- 2018". Zgodnie z zawartymi w powyższym programie celami w roku sprawozdawczym realizowano następujące działania:
- promocja rodzicielstwa zastępczego,
- szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze,
- obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego wspólnie z innymi instytucjami,
- zgłaszanie dzieci wolnych prawnie do ośrodków adopcyjnych,
- współpraca z kuratorami rodzinnymi,
- organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje opiekuńczo- wychowawcze rodzin zastępczych,
- organizowanie szkoleń dla pracowników pracujących z rodzinami zastępczymi,
- wspieranie pełnoletnich osób opuszczających pieczę zastępczą.
- spotkania, konsultacje z przedstawicielami Sądu Rejonowego w Kwidzynie, Policją i pracownikami ośrodków pomocy społecznej.

REALIZACJA ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wysokość środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających według algorytmu w 2017 roku na realizację określonych zadań:

- Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej: **1 176.793,96 zł**

	I. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej (powstałych w latach poprzednich): 815 782,-		
1.	dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Koniecwałdzie (w tym liczba uczestników)	26	**415 886,-**
2.	dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej w Dzierzgoniu (w tym liczba uczestników)	25	**399 896,-**
	II. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych*:* 137 234,-		

1.	liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (wraz z opiekunami)	258	X
2.	ogółem wypłacone dofinansowanie (wraz z opiekunami)	155	**137 234,-**
	III. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych: 29 989,94		
1.	Złożone wnioski	58	486 510,-
2.	Wypłacone ogółem dofinansowania	21	**29 989,94**
	-z tego na bariery architektoniczne	11	21 889,94
	-z tego na bariery w komunikowaniu się	5	4 200,-
	-z tego na bariery techniczne	5	3 900,-
	IV. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów*:* 185 388,02		
1.	Złożone wnioski	551	293 795,-
2.	Wypłacone dofinansowania ogółem	549	**185 388,02**
	V Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych 8 400,-		
1.	Złożone wnioski	7	17 585,-
3.	Wypłacone dofinansowania ogółem	6	**8 400,-**

Zwroty niewykorzystanych środków PFRON ogółem – 459,04:

1. Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Koniecwałdzie: 10,-
2. Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej w Dzierzgoniu: 4,-
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych wniosków: 445,04

PROGRAM WYRÓWNYWANIA RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III

Celem strategicznym programu są działania wyrównujące różnice między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na wyposażenie obiektów służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny, likwidację barier w urzędach, placówkach edukacyjnych i w zakładach opieki zdrowotnej, w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, aktywizację zawodową tych osób, a także na dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach jednostek samorządów terytorialnych oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych.

Ze środków przeznaczonych na realizację programu udzielona może być pomoc regionalna w ramach:

1. **obszar B** - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszanie się i komunikowanie,
2. **obszar C** - tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych,
3. **obszar D** - likwidacja barier transportowych,
4. **obszar E** - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych,
5. **obszar F** - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej,
6. **obszar G** - skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Pełnomocnicy Zarządu PFRON w Oddziale Pomorskim w dniu 12.05.2017 r. podjęli pozytywną decyzję o rozliczeniu dofinansowania wynikającego z umowy nr WRR/000207/11/D z dnia 09.09.2016 r. na realizację w obszarze D w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji ww. programu dotyczącego projektów**:**

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Uśnicach

„Podróż za jeden uśmiech" – zakup autobusu specjalnie przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych"

W ramach rozliczenia zostały zaakceptowane:

1. całkowite wydatki kwalifikowane projektu do kwoty: **255 069,00 zł**
2. koszty kwalifikowane ze środków PFRON w wysokości: **178 548,30 zł**

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kołozębiu

„Bądźmy razem bezpieczni – zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych"

W ramach rozliczenia zostały zaakceptowane:

1. całkowite wydatki kwalifikowane projektu do kwoty: **106 700,00 zł**
2. koszty kwalifikowane ze środków PFRON w wysokości: **70 000,00 zł**

W dniu 27 marca 2017 roku Uchwałą Nr XXIX/162/2017 Rada Powiatu Sztumskiego uchwaliła, że Powiat Sztumski przystępuje do realizacji Programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w 2017 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w dniu 07.03.2017 r. złożyło w Oddziale Pomorskim PFRON w Gdańsku wniosek w sprawie uczestnictwa jednostki samorządu terytorialnego w realizacji programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III" w obszarze D.

Następnie Pełnomocnicy Zarządu PFRON w oddziale Pomorskim podjęli decyzję pozytywną o przyznaniu dofinansowania w łącznej kwocie **80 000,00 zł**

Wobec powyższego została zawarta umowa w dniu 05 września 2017 r. pomiędzy PFRON, a Powiatem Sztumskim w ramach realizacji ww. programu na poniższy projekt:

„Zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich w celu zwiększenia mobilności zawodowej pracowników ZAZ w Sztumie”

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.
W roku 2017 program obejmował następujące obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w tym:

1) **Obszar A – likwidacja bariery transportowej:**
   - Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
   - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
2) **Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:**
   - Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
   - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
3) **Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:**
   - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
   - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończymy, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
   - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności i technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
4) **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej**

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2017 roku otrzymało z PFRON środki finansowe na realizację programu w kwocie **143.569,60 zł** (w tym 8682,12 zł na obsługę, promocję oraz ewaluację programu).

Do 29 grudnia 2017 r. (zgodnie z Regulaminem pilotażowego programu pn. „Aktywny samorząd”) wpłynęło **39 wniosków**:

Moduł I - 15 wniosków
Moduł II – 24 wniosków
Do realizacji w wyniku pozytywnych decyzji przekazano 36 wniosków.

Wypłacone (do dnia 31.12.2017 roku) dofinansowanie wg poszczególnych obszarów:
Moduł I - 42.544,00 zł
Moduł II – 45.449,00 zł

Program jest obecnie jeszcze w trakcie realizacji. Termin zakończenia i rozliczenia środków za 2017 rok wyznaczono na 15 kwietnia 2018 roku.

Łącznie na dofinansowania w ramach programu „Aktywny samorząd" wg zawartych umów w 2017 roku zaplanowano kwotę 132.080,92 zł oraz 8682,12 zł na obsługę, promocję i ewaluację programu, niewykorzystana część środków zostanie zwrócona do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Celem warsztatów jest aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie Powiatu Sztumskiego działają dwa warsztaty terapii zajęciowej:

1. **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 01/2017 zawartym w dniu 23 lutego 2017r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koniecwałdzie w 2017 roku. Wysokość dotacji podmiotowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 46.211,00 zł (słownie złotych: czterdzieści sześć tysięcy dwieście jedenaście zł 00/100).

Warsztat terapią zajęciową obejmuje 26 uczestników.

2. **Warsztaty Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu działają w ramach Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie.**

Powiat Sztumski zgodnie z Porozumieniem Nr 01/2017 zawartym w dniu 07 lutego 2017 r. przyznał dotację celową na częściowe funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Dzierzgoniu w 2017 roku. Wysokość dotacji podmiotowej ze środków własnych Powiatu Sztumskiego wyniosła: 44.433,00 zł (słownie złotych: czterdzieści cztery tysiące czterysta trzydzieści trzy zł 00/100).

Warsztat terapią zajęciową obejmuje 25 uczestników.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. (Dz. U. z dnia 15 kwietnia 2004 r.) w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, kontrolę warsztatów przeprowadzają co najmniej raz w roku Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie w 2017 roku przeprowadziło kontrolę WTZ w Koniecwałdzie w dniu 15.11.2017 roku, protokół z kontroli z dnia 14.12.2017 roku. Kontrola WTZ w Dzierzgoniu przeprowadzona została w dniu 22-23.12.2017 protokół z kontroli z dnia 22.12.2017 roku.

Warsztaty terapii zajęciowej w Koniecwałdzie i Dzierzgoniu w roku 2017 realizowały zadania na rzecz uczestników zgodnie z założeniami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zmianami) oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004r. (Dz. U. Nr 63, poz. 587). Dokonuje się pozytywnej oceny ich działalności za 2017 rok. Ocenę dokonano na podstawie:
- sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków warsztatów za 2017r.,
- protokołów z kontroli warsztatów w roku 2017,
- całorocznej dokumentacji związanej z prowadzeniem warsztatu.

WSPÓŁPRACA Z POWIATOWĄ SPOŁECZNĄ RADĄ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I POWIATOWYM ZESPOŁEM DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W MALBORKU

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie uczestniczy w organizowaniu posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych. W 2017r. zwołano 1 posiedzenie Rady oraz Rada wydała 2 opinie. Głównym tematem spotkania było opiniowanie uchwał Rady i Zarządu Powiatu Sztumskiego dotyczących działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ustawowym zadaniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku jest realizacja zadań z zakresu orzekania o niepełnosprawności, orzekania o stopniu niepełnosprawności, orzekania o wskazaniach do ulg i uprawnień w zakresie wyznaczonym w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydawanie kart parkingowych.

Na podstawie porozumienia z 3 marca 2003r. pomiędzy Powiatem Malborskim a Powiatem Sztumskim Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku wykonuje zadania powiatu na rzecz mieszkańców Powiatu Sztumskiego.

Wykonanie zadania w 2017r. wyglądało następująco:
-6461- przyjęte wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym od mieszkańców Powiatu Sztumskiego **1241**,
-6176- wydane orzeczenia, w tym mieszkańcom Powiat Sztumskiego **1194**,
-2042- wydane legitymacje osobom niepełnosprawnym, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **352**,
-897- wydane karty parkingowe, w tym mieszkańcom Powiatu Sztumskiego **156.**

W roku 2017 92,06% złożonych wniosków rozpatrzonych zostało w ustawowym terminie, a 7,94% po 61 dniach. Po 61 dniach rozpatrywane były wnioski osób, które musiały uzupełnić braki formalne, bądź występowały z prośbą o zawieszenie postępowania, w związku z wyjazdem, pobytem w sanatorium lub szpitalu.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego na terenie miasta i gminy Sztum,
2. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
3. Specjalistyczne wsparcie dla rodzin zastępczych (w szczególności wprowadzenie dla dzieci z różnymi dysfunkcjami różnych form pomocy specjalistycznej, np. terapii logopedycznej, psychoterapii dla wychowanków z FAS, socjoterapii).
4. Zatrudnienie psychologa w PCPR na pełen etat.
5. Przekształcanie rodzin zastępczych zawodowych, w których umieszczonych jest więcej niż troje dzieci w rodzinne domy dziecka.
6. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na prowadzenie działań wspierających rodziny zastępcze.
7. Wypracowanie procedur współpracy instytucji pomocy społecznej, Policji, Sądu w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dziecka.

PODSUMOWANIE

Głównym celem działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sztumie jest realizacja zadań samorządu powiatowego w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, udzielania wsparcia osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, usamodzielniania się osób oraz integracji ze środowiskiem.

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działalność PCPR w Sztumie w ww. zakresie, w tym wysokość środków jakimi dysponowała jednostka, stan zatrudnienia oraz szczegółowy opis realizowanych zadań.